



URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA



H.Čemerlića 2, 71000 Sarajevo, Tel: ++ 387 (0) 33 70 35 73, Fax: 70 35 65 - www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

IZVJEŠĆE

O FINACIJSKOJ REVIZIJI PRAVOBRANITELJSTVA BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2010. GODINU

Broj: 01-03-08-16-1-538 /11

Sarajevo, lipanj 2011. godine



K A Z A L O

I. MIŠLJENJE REVIZORA.....	3
II. NALAZI I PREPORUKE	5
1. Uvod.....	5
2. Postupanje po ranijim preporukama.....	5
3. Sustav internih kontrola	6
4. Proračun	7
5. Financijska izvješća	8
6. Pregled rashoda proračuna.....	9
6.1. Tekući izdaci	9
6.2. Kapitalni izdaci.....	11
7. Bilanca stanja.....	11
8. Javne nabave.....	12
9. Korespondencija	13
III. PRIVITAK.....	14
Izjava o odgovornostima rukovodstva	
Pregled rashoda proračuna za 2010. godinu	
Bilanca stanja na dan 31.12.2010. godine	

I. MIŠLJENJE REVIZORA

Uvod

Izvršili smo reviziju finansijskih izvješća i usuglašenosti poslovanja s odgovarajućim zakonima i propisima za godinu koja se završava 31. prosinca 2010. godine u **Pravobraniteljstvu Bosne i Hercegovine** (u daljnjem tekstu: Pravobraniteljstvo).

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Pravobraniteljstva je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja, tj. Zakonu o financiranju institucija BiH, Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju institucija BiH i Pravilniku o računovodstvu proračuna institucija BiH. Ova odgovornost uključuje i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvješća koji ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške.

Pored odgovornosti za pripremu i prezentaciju finansijskih izvješća, rukovodstvo Pravobraniteljstva je također odgovorno osigurati da su finansijske transakcije i informacije koje su prikazane u finansijskim izvješćima usuglašene s odgovarajućim zakonima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost izraziti mišljenje o finansijskim izvješćima temeljem revizije. Reviziju smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 12/06) i Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI). Ovi standardi zahtijevaju da postupamo sukladno etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijska izvješća ne sadrže značajne pogrešne iskaze. Revizija uključuje obavljanje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u finansijskim izvješćima. Izbor postupka se temelji na prosudbi revizora, uključujući procjenu rizika značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvješćima uslijed prijevare ili greške. Prilikom procjene rizika revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u danim okolnostima, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija također ocjenjuje finansijsko upravljanje, funkciju interne revizije i sustav internih kontrola.

Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvješćima, naša odgovornost je izražavanje mišljenja o tome jesu li finansijske transakcije i informacije koje su prikazane u finansijskim izvješćima, po svim bitnim pitanjima, usuglašene s odgovarajućim zakonima. Ova odgovornost uključuje obavljanje procedura kako bi dobili revizijske dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene koje su određene zakonom. Ove procedure uključuju procjenu rizika od značajnih neslaganja sa zakonima.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dostatni i odgovarajući i da osiguravaju temelj za naše mišljenje.



Mišljenje

Prema našem mišljenju, finansijska izvješća Pravobraniteljstva prikazuju fer i istinito, po svim bitnim pitanjima, stanje imovine i obveza na 31. prosinca 2010. godine i rezultate poslovanja i izvršenja proračuna za godinu koja se završila na navedeni datum sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja.

Financijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvješćima bile su u svim značajnim aspektima usuglašene s odgovarajućim zakonima i propisima.

Isticanje predmeta

Ne izražavajući rezervu na dano mišljenje, skrećemo pozornost na točku 6.1. Izvješća koja se odnosi na korištenje sredstava reprezentacije u smislu racionalizacije navedenih izdataka.

Sarajevo, 23.06.2011. godine

Zamjenik glavnog revizora

Dževad Nekić

Glavni revizor

Milenko Šego

II. NALAZI I PREPORUKE

1. Uvod

Pravobraniteljstvo BiH je utemeljeno Zakonom o Pravobraniteljstvu Bosne i Hercegovine¹ u cilju osiguranja mogućnosti da država Bosna i Hercegovina raspolaže učinkovitom zakonskom zaštitom i zastupanjem glede njenih Ustavom utvrđenih mjerodavnosti, interesa i prava.

Mjerodavnost Pravobraniteljstva propisana je zakonom sukladno kojem Pravobraniteljstvo:

- ima funkciju zakonskog zastupnika Bosne i Hercegovine, njezinih institucija i organa, pred svim redovnim sudovima BiH i državnim organima;
- zastupa naprijed navedene institucije pred Ustavnim sudom BiH;
- u upravnim sporovima zastupa institucije i organe BiH po ovlaštenju institucije koja je u sporu;
- zastupa BiH pred međunarodnim sudovima, sudovima drugih država, međunarodnim arbitražama i međunarodnim organima drugih država, a po posebnoj ovlasti može zastupati entitete i Brčko distrikt BiH.

Pored navedenog, Pravobraniteljstvo vrši funkciju pravnog savjetovanja, kontrole zakonitosti zaključenih ugovora imovinsko-pravne prirode institucija BiH, te daje pravna mišljenja na prijedloge zakona i drugih propisa kojim se uređuju imovinsko-pravni odnosi, tj. stječu prava i stvaraju obveze prema imovini u vlasništvu BiH.

Pravobraniteljstvom rukovodi pravobranitelj i njegova dva zamjenika koje prema zakonu imenuje Vijeće ministara BiH sukladno Zakonu o ministarskim imenovanjima, imenovanjima Vijeća ministara i drugim imenovanjima BiH. Prema Pravilniku o unutarnjem ustroju Pravobraniteljstva, funkcija pravobranitelja podliježe rotaciji u razdobljima od po 16 mjeseci.

Sjedište Pravobraniteljstva je u Sarajevu, a na 31.12.2010. godine u instituciji je bilo 20 uposlenih.

2. Postupanje po ranijim preporukama

Ured za reviziju institucija BiH (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je financijsku reviziju Pravobraniteljstva za 2009. godinu o čemu je sačinjeno Izvješće o reviziji, te izrazio pozitivno mišljenje na financijska izvješća i zakonitost poslovanja. Pravobraniteljstvu su predložene preporuke kojima se sugerira poduzimanje određenih aktivnosti na unaprjeđenju sustava internih kontrola i određenih poslovnih procesa.

Pravobraniteljstvo nije dostavilo odgovor Uredu za reviziju, sukladno članku 16. stavak 3. Zakona o reviziji, o poduzetim aktivnostima radi nadilaženja slabosti i nedostataka koji su identificirani u Izvješću o reviziji za 2009. godinu.

Osvrtom na preporuke revizije dane u Izvješću o reviziji za 2009. godinu, te uvidom u poduzete aktivnosti, utvrdili smo sljedeće:

¹ Službeni glasnik BiH, broj 8/02, 10/02, 44/04 i 102/09

Realizirane preporuke:

- Pravobraniteljstvo je usuglasilo način i razdoblje angažiranja temeljem ugovora o djelu svojim stvarnim potrebama.

Preporuke čija je realizacija u tijeku:

- Pravobraniteljstvo je unaprijedilo sustav internih kontrola u svezi vođenja evidencija koje pružaju informacije o vrijednosti provedenih postupaka javnih nabava putem izravnog sporazuma, međutim iste nisu predstavljale temelj za odobravanje nabava putem izravnog sporazuma;
- Osoba koja je koristila službeno vozilo 24 sata nema pravo na naknadu troškova prijevoza na posao i s posla, međutim nije izvršen povrat više isplaćenih sredstava.

3. Sustav internih kontrola ²

Pravobraniteljstvo je odgovorno za kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvješća i usuglašenost poslovanja sa zakonima i propisima.

Revizijom je utvrđeno kako unutarnje ustrojstvo Pravobraniteljstva nije u cijelosti implementirano. Tako, na primjer, nisu popunjena radna mjesta tajnika Pravobraniteljstva, dva pomoćnika pravobranitelja te šefa pisarne. Nepopunjavanje naprijed navedenih pozicija može predstavljati rizik u smislu upravljanja i kvalitetnog obavljanja poslova propisanih zakonom. Također, konstatirano je kako je u 2010. godini održano pet sjednica Kolegija Pravobraniteljstva, a pojedine odluke su donijete izvan proceduralnih okvira definiranih Poslovníkom o radu Pravobraniteljstva.

Nadalje, provedenom revizijom konstatirano je kako su potrebna daljnja unaprjeđenja sustava internih kontrola u dijelu koji se odnosi na korištenje sredstava reprezentacije, isplatu stimulacija, uporabu i održavanje službenih vozila te provođenje procedura javnih nabava.

Preporučamo Pravobraniteljstvu poduzimanje aktivnosti na daljnjem unaprjeđenju sustava internih kontrola te uspostavljanju potpunog unutarnjeg ustrojstva. Također, potrebno je uložiti dodatne napore pri usuglašavanju stavova o pitanjima značajnim za rad Pravobraniteljstva.

Pravobraniteljstvo nema uspostavljenu funkciju interne revizije budući da, sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji³, ne udovoljava kriterijima za uspostavu odjela za internu reviziju.

² Sustav internih kontrola je jedinstven proces kojeg uvodi rukovodstvo i uposleni institucije, a osmišljen je za pružanje razumnog uvjerenja da se u izvršavanju misije institucije postižu sljedeći opći ciljevi: efikasne poslovne operacije, pouzdano finansijsko izvješćivanje, usuglašenost poslovanja sa zakonima i propisima i zaštita imovine.

³ Službeni glasnik BiH, broj 27/08

4. Proračun

- **Planiranje i izvršenje proračuna**

Cirkularnim pismom Ministarstva financija i trezora BiH, Pravobraniteljstvu je određena gornja granica rashoda za 2010. godinu izvedena iz Nacrta dokumenta okvirnog proračuna institucija Bosne i Hercegovine u iznosu od 1.255.000 KM. Pravobraniteljstvo je na temelju analize potreba izradilo projekciju proračuna za 2009. godinu i dostavilo projekciju proračuna u iznosu od 1.255.000 KM. Projekcija je planirana na bazi 23 uposlana.

Zakonom o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2010. godinu, odobrena su proračunska sredstva Pravobraniteljstvu u iznosu od 1.224.000 KM, što je za 31.000 KM manje od predložene projekcije rashoda, odnosno gornje granice rashoda.

Ukupno izvršenje proračuna Pravobraniteljstva za 2010. godinu iznosi 965.077 KM što je manje od odobrenog proračuna za 258.923 KM, odnosno što predstavlja 79% realizacije u odnosu na raspoloživi proračun. Od ukupnog iznosa nerealiziranih sredstava (258.923 KM), na bruto plaće i naknade troškova uposlenih odnosi se oko 84% (218.333 KM).

Struktura odobrenog i izvršenog proračuna po vrsti rashoda prikazana je u Tablici I. – Pregled rashoda iz proračuna za 2010. godinu danoj u privitku Izvješća.

Pravobraniteljstvo je tijekom godine, temeljem odluka Ministarstva financija i trezora BiH, izvršilo dva prestrukturiranja rashoda u iznosima od 21.500 KM i 30.000 KM. Prvo prestrukturiranje odobreno je 13.10.2010. godine uvećanjem pozicija nabave materijala (5.000 KM), izdataka za tekuće održavanje (5.000 KM) i ugovorenih usluga (11.500 KM), a umanjnjem pozicija naknada uposlenih (5.000 KM), putnih troškova (1.000 KM), izdataka za energiju (10.000 KM), usluga prijevoza i goriva (2.000 KM) i izdataka za nabavu opreme (3.500 KM). Drugo prestrukturiranje odobreno je 27.12.2010. godine u iznosu od 30.000 KM u sklopu tekućih izdataka.

Analizom izvršenog proračuna konstatirali smo kako ne postoji korelacija između kapitalnih izdataka odobrenih Zakonom o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2010. godinu i realiziranih kapitalnih izdataka. Naime, sredstva su prvobitno odobrena za nabavu namještaja (7.000 KM) i motornog vozila (30.000 KM), da bi naknadnim izmjenama strukture kapitalnih ulaganja sredstva bila utrošena za nabavu namještaja (10.220 KM), kompjutorske opreme (4.890 KM), inventara (4.409 KM), elektronske opreme (3.201 KM) i ostale opreme (2.039 KM).

Preporučamo Pravobraniteljstvu da unaprijedi proces planiranja proračuna na način da se izvrši detaljna analiza procesa planiranja te utvrde razlozi odstupanja izvršenih i planiranih kapitalnih izdataka kako ne bi dolazilo do značajnijih promjena strukture odobrenog proračuna.

- **Planirani i realizirani programski zadaci**

Program rada Pravobraniteljstva za 2010. godinu pripremljen je na temelju Zakona o Pravobraniteljstvu BiH kojim su definirani temeljni ciljevi koji se žele postići u 2010. godini. Neki od značajnijih ciljeva su: stručno i efikasno zastupanje BiH i njezinih institucija u sporovima pred sudovima, poduzimanje aktivnosti u svezi učinkovite zaštite državne imovine koja se nalazi izvan teritorija BiH i na teritoriju BiH, adekvatan doprinos u radu Povjerenstva za državnu imovinu te ostvarivanje suradnje s entitetskim pravobraniteljstvima.

Izvešće o radu Pravobraniteljstva za 2010. godinu sadrži najvažnije aktivnosti ove institucije iz mjerodavnosti Pravobraniteljstva. Sukladno Zakonu o Pravobraniteljstvu BiH, isto je 19.05.2011. godine podneseno Vijeću ministara BiH i Parlamentarnoj skupštini BiH.

Prema navedenom Izvešću, u razdoblju od 01.01. do 31.12.2010. godine, u Pravobraniteljstvu je u radu bilo ukupno 5.626 predmeta od čega:

Parnični predmeti	1.964
Ovršni predmeti	964
Upravni predmeti	73
Predmeti iz vansudske nagodbe	6
Pravna mišljenja	1.792
Predmeti s elementima inozemnosti	14
Ostali razni predmeti	134
Adhezijski predmeti	47
Predmeti koji se ne vode pred Ustavnim sudom	129
Predmeti uprave Pravobraniteljstva	503

Od tog broja, u spomenutom razdoblju zaprimljen je 3.701 predmet, a 1.925 predmeta je preneseno iz ranijih godina. U 2010. godini riješeno je 2.960 predmeta, a u narednu godinu je preneseno 2.666 predmeta. Od neriješenih predmeta, najveći broj se odnosi na parnične predmete (1.233 predmeta).

U Izvešću o radu, Pravobraniteljstvo ukazuje na činjenicu kako ne može utjecati na okončanje neriješenih predmeta, jer su za njihovo rješavanje mjerodavni isključivo sudovi. Također, Pravobraniteljstvo ističe problem kako često, kao zakonski zastupnik BiH, nije u mogućnosti naplatiti potraživanja od dužnika protiv kojih se vodi ovršni postupak iz više razloga kao što su: ovršenik ne posjeduje imovinu podobnu za ovrhu, ovršenik nije dostupan niti mu se može uručiti rješenje o ovrsi ili nepostojanje međudržavnih ugovora o izvršenju ovršnih presuda.

5. Financijska izvješća

Pravobraniteljstvo je, sukladno Pravilniku o financijskom izvješćivanju institucija BiH⁴, sačinilo godišnje financijsko izvješće za 2010. godinu koje sadržava bilancu stanja, pregled rashoda proračuna po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju uposlenih, pregled dinamike upošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava i pregled kapitalnih ulaganja po vrstama, projektima i opremi. Također,

⁴ Službeni glasnik BiH, broj 33/07

sastavni dio godišnjeg finansijskog izvješća predstavlja analiza godišnjeg izvješća Pravobraniteljstva koja je sastavljena u tekstualnom obliku.

Godišnje finansijsko izvješće predano je 25.02.2011. godine Ministarstvu financija i trezora BiH. Pravobraniteljstvo je, zbog uočenih pogreški u sadržaju pojedinih tablica, a na zahtjev Ministarstva financija i trezora BiH, 06.04.2011. godine dostavilo korigirane podatke.

6. Pregled rashoda proračuna

6.1. Tekući izdaci

- **Bruto plaće**

Ukupno realizirane bruto plaće i naknade iznose 676.060 KM što čini 80% u odnosu na planiranih 849.000 KM. U Pravobraniteljstvu je, s 31.12.2010. godine, bilo 20 uposlenih. U tijeku 2010. godine uposlene su dvije osobe, stručni savjetnik za finansijske poslove i pomoćnik pravobranitelja.

Pregledom dobivenih podataka o isplaćenim stimulacijama, uočeno je prekoračenje maksimalno dozvoljenog postotka isplate stimulacija definiranog Zakonom o plaćama i naknadama u institucijama BiH.

Preporučamo Pravobraniteljstvu da se prilikom isplata stimulacija pridržava odredbi utvrđenih Zakonom o plaćama i naknadama u institucijama BiH.

U Izvješću o reviziji Pravobraniteljstva za 2009. godinu konstatirano je kako postoji sudbeni spor između pomoćnika pravobranitelja i Ministarstva financija i trezora BiH u svezi visine koeficijenata za obračun plaće pomoćnicima pravobranitelja.

U 2010. godini je, temeljem pravomoćne presude Suda BiH, Ministarstvu financija i trezora BiH naloženo da isplati odgovarajuće iznose na ime neisplaćene razlike plaće za sedam pomoćnika pravobranitelja (razlika utvrđena primjenom koeficijenta 3,55 umjesto koeficijenta 4,2). Isplata razlike plaća s obračunatim porezima i doprinosima iznosila je 29.341 KM i izvršena je u rujnu 2010. godine.

- **Naknade troškova uposlenih**

Ukupno isplaćene naknade troškova uposlenih iznose 110.607 KM. Od toga, značajnije naknade odnose se na naknadu za topli obrok tijekom rada (31.002 KM), naknadu za prijevoz s posla i na posao (19.369 KM), naknadu troškova smještaja dužnosnika (18.186 KM) te naknadu za odvojeni život (15.166 KM).

Naknada za odvojeni život isplaćivana je na temelju izdanih rješenja Pravobraniteljstva kojima je utvrđeno pravo na ovu naknadu u visini od 400 KM. Pravo na ovu naknadu ostvaruju četiri osobe. Revizijom predmetnih naknada, utvrđeno je kako je osobama koje koriste pravo na naknadu za odvojeni život, ista isplaćivana i za vrijeme provedeno na godišnjem odmoru, što na mjesečnoj razini iznosi 1.600 KM.

Smatramo kako je pravo na naknadu za odvojeni život uvjetovano odvojenošću mjesta rada od mjesta prebivališta te smo stoga mišljenja kako je ostvarivanje prava na ovu naknadu u funkciji obavljanja posla te je treba promatrati u kontekstu drugih naknada koje se vezuju za nazočnost na poslu.

- **Putni troškovi**

Ukupno ostvareni putni troškovi u 2010. godini iznose 33.655 KM. Od toga, ostvareni izdaci na putnim troškovima u zemlji iznose (12.399 KM) i putnim troškovima u inozemstvu (21.256 KM).

Putovanja u zemlji uglavnom su vezana za prisustvovanje na zakazanim sudskim raspravama, seminarima i konferencijama, a putovanja u inozemstvu odnose se na seminare, razna savjetovanja i ročišta u svezi nekretnina koje su u vlasništvu BiH.

Pregledom pojedinih putnih naloga nisu uočene nepravilnosti prilikom obračuna i isplate istih.

- **Izdaci telefonskih i poštanskih usluga**

Izdaci telefonskih i poštanskih usluga u 2010. godini iznose 25.840 KM. Značajniji izdaci odnose se na mobilne telefone (11.441 KM), poštanske usluge (6.936 KM) i fiksne telefone (5.146 KM).

Pravo na mjesečnu naknadu za korištenje službenih mobilnih telefona ima 12 osoba. Nadoknade troškova za uporabu istih kreću se u rasponu od 50 KM za stručnog savjetnika, do 250 KM za pravobranitelja.

Revidiranjem ovih troškova, konstatirano je kako se troškovi ne priznaju u slučajevima prekoračenja odobrenih mjesečnih limita.

- **Izdaci za usluge prijevoza i goriva**

Izdaci za usluge prijevoza i goriva ostvareni su u iznosu od 18.105 KM. Značajniji izdaci odnose se na izdatke za gorivo (8.679 KM), troškove održavanja vozila (5.545 KM) i osiguranje vozila (2.537 KM).

Pravobraniteljstvo raspolaže s dva službena vozila. Internom aktom definiran je način korištenja vozila i istim je pravo na neograničeno korištenje dano pravobranitelju. Revizijom predmetnih izdataka, uočeno je kako se ne vodi evidencija o uporabi službenih vozila, odnosno kako nije osigurana detaljna informacija o stvarnim troškovima vozila (registracija, osiguranje, redovito servisiranje, tekuće održavanje, zamjena auto guma, troškovi goriva i sl.), a koja bi bila temelj za odobravanje nastanka troška održavanja vozila.

Pregledom naloga izdanih za vozila, konstatirano je kako su često evidentirani odlasci vozila van sjedišta institucije. S obzirom kako ta putovanja u većini slučajeva nisu vezana za putne naloge izdane za osobe, nismo se mogli uvjeriti u opravdanost uporabe vozila, odnosno da su ista korištena u službene, odnosno poslovne svrhe.

Nužno je uspostaviti sustav interne kontrole koji će osigurati dosljednu primjenu procedura propisanih internom odlukom, te osigurati evidencije kao temelj za pouzdano pravdanje izdataka za uporabu i održavanje službenih vozila, a sve u cilju namjenske potrošnje raspoloživih sredstava.

- **Ugovorene usluge**

Izdaci za ugovorene usluge ostvareni su u iznosu od 37.447 KM. Značajniji troškovi odnose se na usluge reprezentacije (14.890 KM), ugovore o djelu i ugovore o privremenim i povremenim poslovima (6.572 KM), usluge stručnog obrazovanja (6.098 KM) i usluge tiskanja (4.350 KM).

Usluge reprezentacije: Odlukom o visini sredstava za troškove reprezentacije, Pravobraniteljstvo nije osiguralo odgovarajuću podlogu za efikasno upravljanje izdacima za reprezentaciju, s obzirom da istom nisu obuhvaćena određena pitanja kao što su povod i obrazloženje nastanka troška reprezentacije, procedure i način korištenja definiranog limita, kao i način davanja darova u cilju prezentiranja institucije. Testiranjem troškova reprezentacije konstatirano je kako se, prilikom pravljanja utroška sredstava, ne sačinjavaju adekvatna prateća izvješća kojima se dokazuje svrha nastanka troška reprezentacije. S toga se nismo mogli uvjeriti da su svi troškovi, evidentirani kao reprezentacija, utrošeni s namjenom prezentiranja institucije. Također, konstatirano je kako se veći dio nastalih troškova reprezentacije pravda putem blagajne, što ne osigurava potpunu kontrolu nad predmetnim izdacima.

Potrebno je internim aktom regulirati gore navedena pitanja, te pojačati sustav kontrole utroška sredstava reprezentacije i osigurati transparentno, namjensko i reprezentativno korištenje ovih sredstava.

6.2. Kapitalni izdaci

Ukupni kapitalni izdaci ostvareni tijekom 2010. godine iznose 24.759 KM i odnose se na nabavu opreme. Pravobraniteljstvu su, sukladno zahtjevu za dodjelu sredstava iz proračuna, odobrena kapitalna ulaganja u vrijednosti od 37.000 KM (motorno vozilo - 30.000 KM i namještaj - 7.000 KM). Međutim, tijekom godine mijenjana je struktura odobrenih kapitalnih ulaganja, te su sredstva većim dijelom utrošena za nabavu namještaja (10.220 KM), kompjutorske opreme (4.890 KM) i inventara (4.409 KM).

7. Bilanca stanja

Ukupna aktiva Pravobraniteljstva iskazana je u iznosu od **78.957 KM**. Aktiva se sastoji od sljedećih pozicija: novčana sredstva (4.937 KM), kratkoročna potraživanja (3.454 KM), te neotpisana vrijednost stalnih sredstava (70.566 KM). Stalna sredstva najvećim dijelom čine namještaj (20.542 KM), motorna vozila (21.161 KM) te kompjutorska oprema (13.416 KM).

Ukupnu pasivu Pravobraniteljstva, koja iznosi **168.085 KM**, čine kratkoročne tekuće obveze (24.393 KM), obveze prema uposlenim (73.126 KM) te izvori sredstava (70.566 KM). Kratkoročne tekuće obveze se uglavnom odnose na obveze prema dobavljačima

(23.898 KM), a obveze prema uposlenim odnose se na bruto plaće, naknade i pripadajuće doprinose za prosinac 2010. godine koje su izmirene u 2011. godini.

8. Javne nabave

Temeljem dostavljenog pregleda provedenih procedura nabava, ustanovljeno je kako je Pravobraniteljstvo veći broj postupaka izbora najpovoljnijeg dobavljača sprovelo putem konkurentskog postupka bez dodatne objave obavještenja o nabavi te putem izravnog sporazuma. Prilikom provođenja konkurentskog postupka, Pravobraniteljstvo je zahtjev za dostavljanje ponuda upućivalo na pet i više adresa. Procedure javnih nabava u Pravobraniteljstvu se pokreću na temelju odluka pravobranitelja, a iste provodi stalno povjerenstvo za javne nabave. Pravobraniteljstvo nema pouzdanu evidenciju o vrijednosti realiziranih izravnih sporazuma te isti nisu usporedivi s ukupnim godišnjim proračunom za nabave.

Revizija je izvršila pregled i provjeru postupaka izbora najpovoljnijeg dobavljača, koji se odnose na: nabavu uredskog namještaja, uredskog materijala, kompjutorske opreme i opreme za prijenos podataka i glasa, nabavu goriva, usluge tiskanja i usluge održavanja vozila.

Konstatirali smo kako je Pravobraniteljstvo u pojedinim postupcima nabava definiralo potrebne količine za nabavu, ali je od ponuđača zahtijevalo iskazivanje ponuda na bazi jedinične cijene, odnosno izbor najpovoljnijeg dobavljača izvršen je na temelju jediničnih cijena.

Preporučujemo Pravobraniteljstvu da, ubuduće, ocjenu najpovoljnije ponude vrši na temelju ukupno planiranih potreba institucije, odnosno da izbor najpovoljnijeg dobavljača vrši na temelju ukupne vrijednosti ponude. Također, preporučamo dosljednu primjenu Zakona o javnim nabavama BiH u dijelu koji se odnosi na poštivanje limita od 10% pri dodjeli ugovora putem izravnog sporazuma.



9. Korespondencija

Pravobraniteljstvo nije u ostavljenom roku dostavilo komentare na Nacrt izvješća o reviziji za 2010. godinu, tako da ovo Izvješće predstavlja konačno izvješće bez korekcija u odnosu na Nacrt izvješća o reviziji za 2010. godinu.

**Voditelj tima za
financijsku reviziju**

Danijel Jozić, viši revizor

**Rukovoditelj Odjela za
financijsku reviziju**

Munevera Baftić, viši revizor

U reviziji sudjelovali:

Nataša Pavlović, revizor

Osman Paćuka, revizor



III. PRIVITAK

FINANCIJSKA IZVJEŠĆA I IZJAVA O ODGOVORNOSTIMA

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba dobiti odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za nepristrano prikazivanje finansijskih izvješća suglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvješćivanja, te da je odobrilo finansijska izvješća.

Rukovodstvo **Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine** (u daljnjem tekstu: Pravobraniteljstvo) dužno je osigurati da finansijska izvješća za 2010. godinu budu izrađena sukladno Zakonu o financiranju institucija BiH (Službeni glasnik BiH, broj 61/04 i 49/09), Pravilniku o finansijskom izvješćivanju institucija BiH (Službeni glasnik BiH, broj 33/07) i Pravilniku o računovodstvu proračuna institucija BiH (Protokol Ministarstva broj 01-St4-16-1810/05 od 30.05.2005. godine). Rukovodstvo je također obvezno postupati sukladno Zakonu o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2010. godinu (Službeni glasnik BiH, broj 103/09) i pratećim nalogima, pojašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo financija i trezora BiH, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijska izvješća daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja i rezultate poslovanja Pravobraniteljstva.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvješća odgovornosti rukovodstva obuhvaćaju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sustav internih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća;
- da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijska izvješća sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja proračuna, kao i podatke o sustavu internih kontrola i realizaciji preporuka revizije.
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi;

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa stoga i za poduzimanje razumnih mjera kako bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum: 18.05.2011. godine

Pravobranitelj:

Željka Klobučar

Pregled rashoda proračuna za 2010. godinu

Naziv institucije: Pravobraniteljstvo BiH

Tablica I.

Opis	Odobreni proračun	Usklađivanja proračuna	Ukupni proračun (2+3)	Izvršenje proračuna	Index 5/4
1	2	3	4	5	6
1. Tekući izdaci	1.187.000	3.500	1.190.500	940.319	79
Bruto plaće i naknade	870.000	-21.000	849.000	676.060	80
Naknade troškova uposlenih	170.000	-14.000	156.000	110.607	71
Putni troškovi	33.000	8000	41.000	33.655	82
Izdaci telefonskih i pošt.usluga	25.000	2000	27.000	25.840	96
Izdaci za energiju i kom. usluge	15.000	-10000	5.000	0	0
Nabava materijala	16.000	15000	31.000	28.389	92
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	16.000	-2000	14.000	10.356	74
Unajmljivanje imovine i opreme	3.000	0	3.000	2.685	89
Izdaci za tekuće održavanje	10.000	7000	17.000	12.623	74
Izdaci za osiguranje	5.000	0	5.000	2.657	53
Ugovorene usluge i druge usluge	24.000	18500	42.500	37.447	88

2. Kapitalni izdaci	37000	-3500	33.500	24.759	74
Nabava zemljišta			0		
Nabava građevina			0		
Nabava opreme	37.000	-3500	33.500	24.759	74
Nabava ostalih stalnih sreds.			0		
Rekonstrukcija i inves.održ.			0		

3. Tekući grantovi	0	0	0	0	
			0		
			0		

I. Ukupno (1+2+3)	1.224.000	0	1.224.000	965.077	79
II. Prosječan broj uposlenih					

4. Novčane donacije			0	0	

Rukovodstvo je ova izvješća odobrilo dana 25.02.2011. godine.

Pravobranitelj:

Željka Klobučar

Bilanca stanja na dan 31.12.2010. godine

Naziv institucije: Pravobraniteljstvo BiH

Tablica II.

Opis	31.12.2009	31.12.2010.	Index 3/2
1	2	3	4
1. Gotovina, krat.potraživanja, razgraničenja i zalihe	3.563	8.391	236
Novčana sredstva	62	4.937	7.909
Kratkoročna potraživanja	3.500	3.454	99
Kratkoročni plasmani	0	0	
Interni finansijski odnosi	0	0	
Zalihe	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	0	0	
2. Stalna sredstva	68.165	70.566	104
Stalna sredstva	176.156	200.914	114
Ispravka vrijednosti	107.991	130.348	121
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	68.165	70.566	104
Dugoročni plasmani	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
UKUPNO AKTIVA (1+2)	71.727	78.957	110

3. Kratkoročne obveze i razgraničenja	74.801	97.518	130
Kratkoročne tekuće obveze	17.418	24.393	140
Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	
Obveze prema uposlenima	57.383	73.126	127
Interni finansijski odnosi	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	0	0	
4. Dugoročne obveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	
Ostale dugoročne obveze	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
5. Izvori sredstava	68.165	70.566	104
Izvori sredstava	68.165	70.566	104
Ostali izvori sredstava			
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda			

UKUPNO PASIVA (3+4+5)	142.966	168.085	118
------------------------------	----------------	----------------	------------

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.8. stavak 4., napomenuto je da bilanca stanja proračunskih korisnika **neće biti uravnotežena** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sustava Glavne knjige, dok će bilanca stanja koju radi Ministarstvo financija i trezora BiH na razini proračuna institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežena.

Rukovodstvo je ova izvješća odobrilo dana 25.02.2011. godine.

Pravobranitelj :

Željka Klobučar